

GÅRDSPUMPEN
Kronan

Renoveringsmanual

I denna manual får du följa arbetet med att renovera en gammal gårdspump som står vackert vid sjön Immeln i norra Skåne. Vår gårdspump har blivit rostig och det är dags att göra en allmän översyn av den. Innan man har tagit upp pumpen ur brunnen och demonterat den är det svårt att säga vilka utbytesdelar man eventuellt kan dela, brukar man bara behöva ett av orginalfärgpaketen samt **packningssatsen G1125**, som innehåller packningar till fotplattan och cylinderlocket, samt en ny lädermanschett och en ny ventilläderklaff.

Vi har valt en arbetsgång där du steg för steg får följa vår gårdspump från demontering och rengöring tills dess att den åter igen monteras ihop och målas med orginalfärgen. Samtidigt förklarar vi hur pumpen fungerar och vilken funktion de olika delarna har. Nu återstår bara för oss att önska dig lycka till med renoveringen!

Steg 1

Vi börjar med att kontrollera om pumpstativet och fotplattan är hela och inte sönderfrusna som på bilden till vänster. Om pumpstativet är trasigt är det bättre att du köper en ny gårdspump.

Steg 2

Sedan skruvar vi loss bultarna som håller fast gårdspumpen på brunnslocket och lyfter upp hela pumpen. Därefter går vi igenom pumpen detalj för detalj. Vi börjar nedifrån och arbeta oss uppåt mot den synliga pumpdelen. Bilden till vänster visar cylinderhuset upplagt på arbetsbänken.

Steg 3

Vi kontrollerar så att bottenventilen inte är igensatt av smuts och järn, samt att den stänger som den ska. Är den mycket rostig och ser ut att vara i dåligt skick rekommenderar vi att du byter ut den mot en ny, enklast är det om du byter ut alla rör under cylindern mot **slangpaketet G1126**.

Steg 4

Sedan delar vi cylinderhuset genom att lossa bultarna till cylinderlocket och cylinderbotten, använd rostlösande olja vid behov. Detta tillvägagångssätt är betydligt enklare än att först skruva loss de galvaniserade rören från cylinderlocket och cylinderbotten.

Steg 5

Bilden visar cylinderhuset efter det att cylinderlock och cylinderbotten har frigjorts.

Steg 6

Nu tar vi bort den gamla ventilläderklaffen från cylinderbotten och den gamla packningen från cylinderlocket.

Steg 7

Med hjälp av två rörtänger skruvar vi loss kannan från kannstången. Börja med att lossa kontramuttern som sitter på kannstången och är spänd mot kannan, använd rostlösare vid behov.

Steg 8

Med hjälp av rörtängerna lossar vi sedan kannans överdel från dess underdel. Är kannan allt för sliten eller så pass igenrostad att den inte går att dela byter du ut hela mot en ny komplett kanna, **G1124**.

Steg 9

Därefter skruvar vi loss överdelen från kannan.

Steg 10

Vi fortsätter med att ta bort den gamla lädermanschetten.

Steg 11

Sedan lyfter vi ur ventilen från kannan.

Steg 12

Samtliga delar till kannan ligger nu upplagda och klara för rengöring respektive utbyte. Lättast går rengöringen om man först knackar bort eventuellt löst sittande rost med en liten hammare. Därefter borstar man alla delarna med en stålborste och slipar dem eventuellt med en smärgelduk.

Steg 13

Nu monterar vi tillbaka den rengjorda ventilen i kannans underdel. Ventilen fungerar på så sätt att när hävstången lyfts uppåt trycks kannan nedåt i cylinderhuset. Ventilläderklaffen utgör då ett motstånd som lyfter ventilen uppåt, vattnet flödar upp ovanför kannan och när man sedan för ner hävstången igen lyfts vattnet uppåt samtidigt som ett vaccum uppstår i cylinderhuset. Vaccumet lyfter ventilläderklaffen och nytt vatten sugas upp i cylinderhuset.

Steg 14

En ny lädermanschett sätts på plats. Det är ytterst viktigt att du byter ut denna, då det är lädermanschetten som avgör sugförmågan hos gårdspumpen. Sluter inte lädermanschetten tätt mot insidan av cylinderhuset uteblir det vaccum som bidrar till att fylla cylinderhuset med vatten i samband med att man för hävstången nedåt.

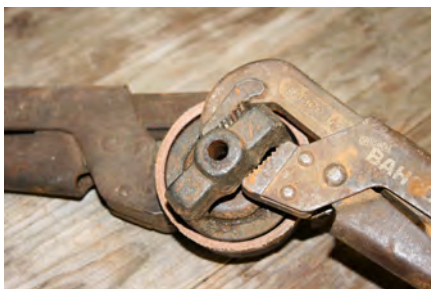
Steg 15

Nu sätter vi tillbaka kannans överdel.

Steg 16

Därefter skruvar vi ihop kannan för hand.

Steg 17

Vi avslutar med att spänna ihop kannan med hjälp av två rörtänger.

Steg 18

Den nyrenoverade kannan är nu klar att återmonteras.

Steg 19

Innan vi återmonterar kannan ska cylinderlocket rengöras och en ny packning läggas dit.

Steg 20

Vi börjar återmonteringen med att skruva fast kannan på kannstången. När det är gjort spänner vi kontramuttern mot kannan, på så sätt låser man fast kannan på kannstången.

Steg 21

Skrapa rent cylinderhusets insida från eventuella beläggningar. För att underlätta sammansättningen av cylindern fuktas insidan av cylinderhuset och lädermanschetten med vatten. Sedan trär vi cylinderhuset på kannan och skruvar samman det med cylinderlocket.

Steg 22

När detta är gjort rengör vi cylinderbotten och sätter dit en ny ventilläderklaff. Det är lika viktigt att byta ventilläderklaffen som det är att byta lädermanschetten. Observera att ventilläderklaffen ska monteras med tyngden uppåt. Ventilläderklaffen fungerar som packning mellan cylinderhuset och cylinderbotten samtidigt som den förhindrar att vattnet i cylinderhuset rinner tillbaka under tiden man pumpar.

Steg 23

Nu skruvar vi ihop cylinderbotten med cylinderhuset.

Steg 24

Då är själva pumpdelen renoverad och klar.

Steg 25

Nästa moment är ytterst viktigt för att bibehålla frostskyddet hos gårdspumpen. Cirka tio cm ovanför cylinderhuset, på det galvaniserade röret, finns ett litet evakueringshål, se vidstående bild. Om detta hål råkat bli igensatt kan vattnet inte rinna ut ur pumpen när man slutar pumpa, detta leder till att pumpen fryser sönder. Var därför extra noga med att rengöra evakueringshålet så att allt vatten ovanför cylindern alltid kan rinna ut.

Steg 26

Om du väljer att måla gårdspumpen utan att plocka isär den ska du byta packningen mellan pumpstativet och fotplattan nu. Om du istället väljer den mer noggranna vägen, d.v.s. att monterar ner pumpen och målar den del för del, väntar du med att byta ut packningen tills hela pumpen är färdigmålad och åter ska monteras ihop. Packningen ingår i packningssatsen **G1125**.

Steg 27

Nu är det dags att börja med den synliga delen av renoveringen, d.v.s. målningen. Först borstar vi bort all löst sittande rost och färg med hjälp av en stålborste. Därefter slipar vi gårdspumpen noga med smärgelduk eller liknande. Det är viktigt att pumpen blir noggrant rengjord, annars fäster inte färgen. Om gårdspumpen är mycket rostig rekommenderar vi att man börjar med att måla den med rostskyddande grundfärg. Vårt linoljebaserade **färgpaketet G1127** innehåller inte någon speciell rostskyddsfärg, färgen är istället en kombination av rostskyddsfärg och vanlig täckfärg.

Måla alltid minst två gånger med den gröna färgen för att få ett tåligt skydd som håller i alla väder. Avsluta med att måla de guldfärgade dekoreringarna, även dessa ska målas minst två gånger. Använder du dig av det linoljebaserade **färgpaketet G1127** är det extra viktigt att du följer bruksanvisningen som medföljer då linolfärg har andra egenskaper än traditionella lackfärger.

När gårdspumpen är färdigmålad är det dags att återmontera den på brunnen. Om du vill underlätta arbetet kan du med fördel byta ut rören nedanför cylindern mot PEM-slang, se **slangpaketet G1126**. Du har nu gjort ett gediget renoveringsarbete och vi önskar dig många års nytta och nöje med gårdspumpen Kronan

